

SECTORREKENING LAND- EN TUINBOUW - RAMING VOOR 1981

Mededeling No. 253

December 1981



SIGN: L27-253
EX. NO: A
MLV: 8202128

Landbouw-Economisch Instituut
Stafafdeling
Conradkade 175 - 2517 CL Den Haag
Postbus 29703 - 2502 LS Den Haag
Telefoon 070 - 61 41 61 Toestel 141

Prijs f 7,60

INHOUD

	Blz.
TEN GELEIDE	5
1. INLEIDING	7
2. RESULTATEN	8
2.1 Produktie	8
2.2 Aangekochte produktiemiddelen	10
2.3 Toegevoegde waarde	11
3. HET INKOMEN VAN DE AGRARISCHE SECTOR	14

TEN GELEIDE

Sedert 1976 wordt door de lidstaten ten behoeve van de EG jaarlijks een raming opgesteld van de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten in de land- en tuinbouw voor het lopende kalenderjaar. Voorheen werd deze raming verricht door het Ministerie van Landbouw en Visserij. Onlangs is echter de betrokken afdeling - Statistiek en Documentatie - ten dele overgeplaatst naar het Landbouw-Economisch Instituut, met als gevolg dat de werkzaamheden voor de onderhavige raming voortaan op dit Instituut plaatshebben. Bij de opstelling van de voorliggende raming vindt nauw overleg plaats met het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Centraal Plan Bureau en de Directie Algemene Zaken van het Ministerie van Landbouw en Visserij. De gegevens inzake de prijzen zijn grotendeels afkomstig van de berichtgevers van het LEI uit industrie en handel, terwijl voor de meest aktuele gegevens de medewerking van de verschillende Produktschappen onontbeerlijk was.

De Directeur,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. de Veer', written in a cursive style. The signature is positioned above the printed name 'J. de Veer'.

J. de Veer

Den Haag, december 1981

1. INLEIDING

De navolgende raming van het "agrarisches inkomen" (de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten) sluit qua opzet aan bij het op EG-niveau geharmoniseerde systeem van de nationale landbouwrekeningen. Zij vormen een onderdeel van de Nationale Rekeningen zoals deze hier te lande door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden gepubliceerd. Door deze opzet wijkt zowel de presentatie als de inhoud af van de sectorrekeningen voor landbouw en glastuinbouw zoals die op basis van boekhoudgegevens door het LEI worden opgesteld en gepubliceerd in het Landbouw-Economisch Bericht. Belangrijke verschillen betreffen de uiteenlopende behandeling van de interne leveringen en het opnemen van de factorkosten in de LEI-sectorrekeningen. Van belang is ook dat de LEI-sectorrekening voor de landbouw (en ook voor enkele opengrondstuinbouwsectoren) betrekking heeft op boekjaren (mei/april) en de voorliggende raming op kalenderjaren. Met name bij grote prijsfluctuaties (aardappelen, varkensvlees, veevoeder) kan dit tot sterk uiteenlopende resultaten leiden. De in deze Mededeling opgenomen gegevens zijn dan ook niet vergelijkbaar met de gegevens uit de Prognose van Bedrijfsuitkomsten zoals die in deze zelfde serie worden gepubliceerd (voor 1981/82: Mededelingen No. 252).

De netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten, ofwel het agrarisches inkomen is het bedrag dat de in de land- en tuinbouw ingezette produktiefactoren als beloning ontvangen. De netto-toegevoegde waarde wordt verkregen door de bruto-produktiewaarde (=totale produktiewaarde minus interne leveringen) te verminderen met de waarde van de aangekochte goederen en diensten. Het daaruit resulterende bedrag vormt de bruto-toegevoegde waarde tegen marktprijzen, welke wordt verminderd met de afschrijvingen en indirecte belastingen en vermeerderd met de subsidies. Om van de aldus berekende netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten (= agrarisches inkomen) te komen op het door de agrarische zelfstandigen gezamenlijk behaalde inkomen, moet nog een aantal door de agrariërs te betalen kosten worden afgetrokken (zie hfdst. 3).

Voor het merendeel van de hierna opgenomen kosten en opbrengstenposten worden hetzij door het LEI, hetzij door andere instellingen, min of meer continu de prijs- en volumeontwikkelingen gevolgd. Op het moment van afsluiten waren deze reeksen in de regel bekend tot en met september. De ontwikkeling in de overige maanden is bijgeschat. Voor de overige posten zijn schattingen gemaakt aan de hand van onder andere praktijkinformatie en in het verleden geconstateerde relaties.

2. RESULTATEN

2.1 Productie (zie tabel 1)

Akkerbouwprodukten

Dankzij gunstige groeiomstandigheden lagen de hectare-opbrengsten van de akkerbouwprodukten in het algemeen hoger dan in 1980 en ook ruimschoots boven het gemiddelde van de vijf voorafgaande jaren. Bij de granen stond tegenover de stijging van de hectare-opbrengsten een afname van het areaal (met name van tarwe), zodat de geproduceerde hoeveelheid ongeveer gelijk bleef. Bij de aardappelen werd een circa 4% kleiner areaal meer dan gecompenseerd door een 7% hogere fysieke opbrengst. Bij de suikerbieten was zowel het areaal (+ 8%) als de hectare-opbrengst (+ 10%) hoger dan vorig jaar. In combinatie met een iets lager suikergehalte wordt een 17% hogere suikerproductie geraamd. Bij peulvruchten, uien en handelsgewassen deed zich, gemiddeld genomen, zowel een uitbreiding van het areaal als een verhoging van de hectare-opbrengsten voor, hetgeen resulteerde in een sterke volumetoename.

De prijsontwikkeling van de akkerbouwprodukten - die betrekking heeft op kalenderjaren en dus ook op een deel van de oude oogst - vertoont een uiteenlopend beeld. De graanprijzen zullen waarschijnlijk een verhoging van circa 8% te zien geven. De prijzen van de meeste kleinere en de vrije produkten vertonen ook een duidelijke stijging, waarbij met name de verwachte stijging van de aardappelprijs opmerkelijk is. Daarbij moet worden bedacht dat het uitgangsniveau - de aardappelprijs in 1980 - vrij laag was. Een prijsdaling is geraamd voor uien, terwijl ook de suikerprijs naar verwachting een daling te zien zal geven. Dit laatste hangt uiteraard samen met de zeer grote oogst, waardoor er veel C-suiker is geproduceerd terwijl de wereldmarktprijs, die bepalend is voor de prijs van C-suiker, ook aanzienlijk lager ligt dan een jaar geleden.

In totaal gaan de prijzen van de akkerbouwprodukten volgens de raming met circa 6% omhoog, hetgeen in combinatie met een ongeveer 8% groter volume tot een totale produktiewaarde van bijna 2,9 miljard gulden leidt.

Tuinbouwprodukten

Volgens de jongste metelling was in 1981 het areaal groenten onder glas vrijwel gelijk aan dat van een jaar tevoren. Het areaal groenten in de open grond was bijna 6% groter, terwijl in deze sector ook de kilogramopbrengsten boven het in 1980 behaalde niveau lagen. Een en ander resulteerde voor alle groenten te zamen in een ruim 4% grotere veilingaanvoer.

Tabel 1 Raming opbrengstwaarde agrarische produktie 1981
(mln. gld.)

	Waarde 1980	Mutatie in %			Waarde 1981
		hoev.	prijs	waarde	
Akkerbouwprodukten	2512	+ 8	+ 6	+14	2870
w.o.:					
granen	532	0	+ 8	+ 8	570
aardappelen	888	+ 3	+22	+26	1110
suiker	698	+17	- 9	+ 6,5	740
handelsgewassen	43	+18	+10	+30	60
uien	178	+20	-12	+ 6	190
Tuinbouwprodukten	5968	+ 4,5	+ 7	+12	6670
w.o.:					
groenten	2143	+ 4	+10	+14	2440
fruit	326	- 1	+33	+32	430
bloemen en planten	2431	+ 8	+ 4	+13	2750
bloembollen	544	0	- 7	- 7	500
boomkwekerijprod.	323	+ 1	+ 3	+ 4	340
Dierlijke produkten	17110	+ 4	+ 9	+13	19400
w.o.:					
rundvlees	1855	+ 5	+ 8	+13	2100
kalfsvlees	1042	+ 3	+18	+22	1270
varkensvlees	4466	+ 2,5	+14	+17	5220
pluimveevlees	1082	+11	+ 5	+17	1260
eieren	1122	+ 7	+10	+18	1320
melk	7125	+ 3	+ 6	+ 9	7780
Totaal-generaal	25590	+ 4,5	+ 8	+13	28950

Voor de aanvoer van fruit is nauwelijks enige daling geraamd, hetgeen in het licht van de oogstramingen - die uitkomen op een produktiedaling van circa 40% als gevolg van nachtvorstschade - merkwaardig is te noemen. Deze merkwaardigheid hangt samen met het door het CBS gehanteerde systeem. De volumegegevens hebben alleen betrekking op de veilingaanvoer in het kalenderjaar, zodat ook een deel van oogst 1980 hierin is meegeteld. Voorraadveranderingen blijven daarbij buiten beschouwing. Bovendien telt het CBS de hoeveelheid fruit die in de interventie is gegaan, niet mee bij het aanvoervolume. De waarde van het interventiefruit wordt opgenomen onder de post subsidies. Op deze wijze werd in 1980 circa 90.000 ton fruit buiten de produktieraming gehouden en in 1981 ongeveer 16.000 ton.

Voor bloembollen en boomkwekerijprodukten is een gelijkblijvend, respectievelijk iets toenemend, produktievolume geraamd. De glasoppervlakte met bloemen was in 1981 nagenoeg gelijk aan die in 1980, terwijl het areaal potplanten met 7,5% toenam. Een en ander leidde in combinatie met een stijging van de fysieke op-

brengsten en een verschuiving in het pakket tot een duidelijke aanvoertoe name (+ 8%) bij de bloemen en planten.

De prijzen van de tuinbouwprodukten worden gemiddeld 7% hoger geraamd, waaraan vooral de prijzen van groenten en fruit hebben bijgedragen. De groenteprijzen lagen in het eerste halfjaar aanzienlijk hoger dan een jaar tevoren; in het tweede halfjaar wisten de prijzen van de kleinere produkten zich in het algemeen redelijk te handhaven, maar gaven de grote produkten een daling te zien. De stijging van de fruitprijs heeft betrekking op de oude, maar met name op de nieuwe oogst. Vooral voor nieuwe appelfrassen worden hoge prijzen betaald. De prijzen van de bloembollen gingen door de forse daling bij de tulpebollen duidelijk omlaag, terwijl de bloemen en planten alsmede de boomkwekerijprodukten een beperkte prijsstijging te zien gaven.

Een en ander leidde tot een circa 12% hogere opbrengstwaarde voor de tuinbouwprodukten, waardoor het geraamde totaalbedrag uitkomt op bijna 6,7 miljard gulden.

Veehouderijprodukten

Volgens de meitelling was de melkveestapel in het voorjaar slechts 1% groter dan in 1980, zodat de toename van de melkproduktie voor het grootste deel moet worden toegeschreven aan een stijging van de melkproduktie per koe. De varkensvleesproduktie is ruim 2% groter geraamd en in de slachtpluimveesector wordt de produktietoename geschat op 11%. De eierproduktie wordt op jaarbasis 7% hoger geraamd.

De prijzen van de dierlijke produkten ondergingen een flinke stijging. Dit was voornamelijk een gevolg van ruimere afzetmogelijkheden. Dit laatste hing ten dele samen met de geringe groei of zelfs produktiedaling in andere EG-landen (varkensvlees, melk). Bovendien verliep de afzet naar Derde Landen vrij gunstig door de hogere wereldmarktprijzen. Ook de verhoging van de Brusselse prijzen heeft voor de zware marktordeningsprodukten de opbrengstprijzen positief beïnvloed. Bedacht moet worden dat bij enkele produkten (varkensvlees, kalfsvlees) het prijsherstel plaatsheeft na een scherpe daling in het voorafgaande jaar.

Deze ontwikkelingen leidden tot een aanzienlijke stijging van de geraamde waarde van de dierlijke produktie: met circa 2,3 miljard gulden (+ 13%) tot een totaalbedrag van circa 19,4 miljard gulden.

2.2 Aangekochte produktiemiddelen

In navolging van het systeem van de Nationale Rekeningen worden in het kader van de voorliggende raming alleen de aangekochte goederen en diensten als kosten beschouwd (zie tabel 2). De factorkosten (arbeid, pacht en rente) blijven buiten beschouwing (zie ook hoofdstuk 3).

De belangrijkste kostenpost is het veevoeder, waarvan de prijs volgens de raming met circa 7% omhoog ging. De prijsstijging had vooral in het begin van het jaar plaats; de laatste maanden treedt onder invloed van de daling van de dollarkoers en de goede oogstvooruitzichten met name in Noord-Amerika, een duidelijke afvlakking op. Opmerkelijk is de - zij het geringe - daling van het veevoederverbruik, die vrijwel geheel te danken is aan het rundvee. Onder meer dankzij de goede groei van de voedergewassen (gras en snijmais) kon met lagere krachtvoedergiften worden volstaan, hetgeen gezien de hoge prijzen als een gunstige omstandigheid kan worden aangemerkt. Het verbruik van varkensvoer onderging nauwelijks een verandering en dat van pluimveevoeders steeg ongeveer evenredig met de pluimveeproductie.

Tabel 2 Raming waarde aangekochte produktiemiddelen
(mln. gld.)

	Waarde 1980	Mutatie in %			Waarde 1981
		hoev.	prijs	waarde	
Totaal	14300	-0,5	+ 8,5	+ 8	15440
w.o.:					
zaaizaad en pootgoed	350	+2	+ 2	+ 4	360
veevoeder	9030	-0,5	+ 7	+ 6,5	9620
energie	1380	-3	+22	+18	1630
materialen en diensten	1960	+2	+ 6	+ 8	2120
kunstmest	930	-4	+12	+ 7,5	1000

Voorals als gevolg van de hogere energiekosten ondergingen de kunstmestprijzen een flinke stijging. Zuinig werd omgesprongen met energie. Daarbij speelde de zachte winter een rol, terwijl ook de getroffen besparingsmaatregelen hun vruchten beginnen af te werpen. Gezien de wederom scherpe prijsstijging van energie (+22%) is dit ook zeer gewenst.

De prijzen van de overige kostenposten lopen ongeveer gelijk op met de inflatie, voor de volumeontwikkeling is een iets kleinere toename dan de groei van het produktievolume aangehouden. Voor de totale kosten resulteert een en ander in een lichte afname van het volume en in een prijsstijging die wat hoger ligt dan het inflatietempo.

2.3 Toegevoegde waarde

De bruto-produktiewaarde van de land- en tuinbouw wordt voor 1981 circa 3,4 miljard gulden hoger geraamd dan in 1980, terwijl

de waarde van de aangekochte goederen en diensten met ongeveer 1,1 miljard gulden zal toenemen. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een flinke stijging van de bruto-toegevoegde waarde (zie tabel 3), namelijk met ruim 2,2 miljard gulden ofwel circa 20%.

Om van de bruto-toegevoegde waarde op het agrarisch inkomen te komen, moeten nog worden afgetrokken de indirecte belastingen (onder meer onroerend goed-belasting en waterschapslasten) en de afschrijvingen. Deze laatste zijn ongeveer 140 miljoen gulden hoger geraamd. Voorts moet worden bijgeteld het door de landbouw ontvangen bedrag aan subsidies (onder meer de waarde van de interventieprodukten en de overheidsbijdrage in de keuringskosten). Deze post geeft een sterke daling te zien, hetgeen vrijwel geheel voor rekening komt van de verhoging van de medeverantwoordelijkheidshoofden op melk (van circa 100 naar 180 miljoen gulden), welke wordt beschouwd als een "negatieve subsidie".

Tabel 3 Raming toegevoegde waarde land- en tuinbouw 1981
(mln. gld.)

	Waarde 1980	Mutatie in %			Waarde
		hoev.	prijs	waarde	
Bruto-productie	25590	+4,5	+8	+13	28950
Aangekochte goederen en diensten	14300	-0,5	+8,5	+ 8	15440
Bruto-toegevoegde waarde (marktprijzen)	11290	-	-	+20	13510
+ Subsidies	160	-	-	-40	100
- Indirecte belastingen	430	-	-	+ 9	470
- Afschrijvingen	1740	-	-	+ 8	1880
Netto-toegevoegde waarde (factorkosten)	9280	-	-	+21	11260

Na verwerking van deze bedragen resteert de netto-toegevoegde waarde tegen factorkosten, ook wel aangeduid als het agrarisch inkomen. Dit is dus het bedrag dat de in de landbouw ingezette produktiefactoren als beloning ontvangen. Het geraamde agrarisch inkomen laat van 1980 op 1981 een stijging zien van ruim 20%. Wanneer men rekening houdt met de geldontwaarding - in 1981 circa 6% - komt men op een reële stijging van het agrarisch inkomen met circa 14%.

Het is niet mogelijk om nauwkeurig aan te geven hoe de beloning van de ingezette produktiefactoren zich in de verschillende sectoren van de land- en tuinbouw in 1981 heeft ontwikkeld. Gezien het teruglopen van het krachtvoerdersverbruik enerzijds en de stijging van de prijzen van zowel melk, rundvlees als nuchtere kalveren anderzijds, lijkt het aannemelijk dat de verbetering in de

melkveehouderij sterker is geweest dan het gemiddelde. Hetzelfde geldt, met name vanwege de verbeterde prijsverhouding tussen vlees en voeder, voor de varkenshouderij. Ook in de pluimveehouderij zal de toegevoegde waarde toenemen.

In de akkerbouw is weliswaar de prijsverhouding tussen opbrengsten en kosten nauwelijks verbeterd, maar door de forse volumegroei mag ook voor deze sector op een hogere toegevoegde waarde worden gerekend. Voor de glastuinbouw valt nog niet met zekerheid aan te geven of een stijging dan wel een daling optreedt. De toename van de produktiewaarde van de glasgroenten (circa 8%) zal waarschijnlijk in dezelfde orde van grootte liggen als de toename van de non-factorkosten. Voor de sierteelt onder glas kan op een kleine stijging van de toegevoegde waarde worden gerekend. In de vollegrondsgroenteteelt en de fruitteelt mag een duidelijke verbetering worden verwacht, maar in de bloembollenteelt en de boomkwekerij zal waarschijnlijk een daling zijn opgetreden.

3. HET INKOMEN VAN DE AGRARISCHE SECTOR

Het in het vorige hoofdstuk aangegeven aanzienlijke herstel van het agrarisch inkomen is zowel een gevolg van een verbetering in de volumesfeer, dus van een produktiviteitsstijging, als van het prijsverloop. De hoeveelheid aangekochte produktiemiddelen nam niet toe en het produktievolume steeg met circa 4,5%. De verhouding van de prijzen van de produkten enerzijds en de produktiemiddelen anderzijds geeft nauwelijks een verandering te zien: beide prijzen stijgen gemiddeld volgens de raming met 8 à 8,5%. Omdat de stijging van de opbrengstprijzen echter betrekking heeft op een bijna twee maal zo groot bedrag als de prijsstijging van de produktiemiddelen, leverde ook het prijsverloop een flinke bijdrage aan de toename van de toegevoegde waarde.

Toch wijst de gang van zaken op de broosheid van het gesignaleerde herstel. De produktiviteitsgroei hangt immers voor een (groot?) deel samen met gunstige groei-omstandigheden. De prijsverhouding kon zich ongeveer handhaven dankzij voor vele produkten relatief gunstige marktomstandigheden. Zowel van het een als van het ander is een voortzetting in volgende jaren onzeker, zodat op grond van het herstel in 1981 geen optimistische conclusies voor de nabije toekomst mogen worden getrokken.

Tabel 4 Toegevoegde waarde agrarische sector 1975 - 1981
(mln. gld.)

	1975	1976	1977	1977	1978	1979	1980	1981
			1)	1)		(v)	(v)	(r)
Netto-toegevoegde waarde (factorkosten)	8320	9750	9680	9620	9760	9100	9280	11260
Idem, na correctie geld- ontwaarding 2)	8320	8970	8320	8270	8100	7100	6800	7770
Idem, index (1975 - 1977 = 100)	97	105	97	97	95	83	80	91
Idem, per arbeidskracht 3)	95	105	99	99	98	87	85	98

1) Het CBS heeft de berekening van het nationaal inkomen voor 1977 en latere jaren herzien; de tweede kolom voor 1977 geeft de gereviseerde cijfers.

2) Gedefleerd met prijsindex nationaal inkomen.

3) Schatting LEI.

Bron: CBS, LEI-bewerking.

De in 1981 optredende verbetering van de toegevoegde waarde moet ook worden gezien in het licht van de ontwikkeling in voorgaande jaren. Tabel 4 geeft een overzicht. Daaruit valt af te leiden dat na 1976 een voortdurende daling van de reële netto-toegevoegde waarde van de land- en tuinbouw is opgetreden; met name in 1979 en 1980 deed zich een scherpe terugval voor. De neerwaartse tendens wordt nog duidelijker wanneer de toegevoegde waarde wordt vergeleken met die uit het begin van de jaren zeventig: het gemiddelde van 1972, 1973 en 1974 bedroeg (in prijzen van 1975) circa 9300 miljoen gulden. Wanneer rekening wordt gehouden met de vermindering van het aantal arbeidskrachten wordt het beeld uiteraard minder ongunstig, maar ook dan blijkt het niveau van het begin van de jaren zeventig in 1981 niet gehaald te worden.

Tot nu toe is alleen ingegaan op de netto-toegevoegde waarde, zijnde de beloning die toevalt aan de in de landbouw ingezette produktiefactoren. Dit bedrag komt slechts voor een deel bij de agrarische zelfstandigen en hun gezinsleden terecht. Eerst moet namelijk van dit bedrag loon, rente en pacht worden betaald. Voorts is slechts een deel (circa 50%) van het loonwerk in rekening gebracht bij de produktiemiddelen (onderhoud, energie, bestrijdingsmiddelen etc.). Aan de hand van de LEI-boekhoudingen wordt in tabel 5 een ruwe schatting gegeven van deze aftrekposten en van het voor de boeren en tuinders (en hun gezinsleden) resterende inkomen.

Tabel 5 Schatting resterend inkomen agrarische sector
(mln. gld.)

	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
			1)		(v)	(v)	(r)
Netto-toegevoegde waarde (factorkosten)	8320	9750	9680	9760	9100	9280	11260
Af:							
50% loonwerk	290	310	310	330	350	360	370
betaald loon	730	810	880	940	1020	1070	1140
betaalde rente	780	860	970	1190	1480	1760	1980
betaalde pacht	360	360	390	430	450	490	500
Resterend inkomen	<u>6160</u>	<u>7410</u>	<u>7130</u>	<u>6870</u>	<u>5790</u>	<u>5600</u>	<u>7270</u>
Idem, reëel (1975 - 1977 = 100)	97	107	96	90	71	64	78

1) Vóór revisie, zie noot 1 tabel 4).

Bron: LEI.

Het aandeel van het resterende inkomen in de toegevoegde waarde is gedaald van 74% in 1975 tot 65% in 1981. Bovendien fluctueert het resterende inkomen sterker dan de toegevoegde waarde. Vooral door de forse stijging van de rentelasten - een verdubbeling tussen 1977 en 1981 - was de daling van het resterende inkomen in 1979 en 1980 veel geprononceerder dan van de toegevoegde waarde. Echter ook de stijging van 1980 op 1981 is sterker: reëel gezien 20 à 25%. Dit neemt niet weg dat het reële inkomen in 1981 nog meer dan 20% beneden het niveau van 1975 - 1977 ligt. Ook wanneer men rekening houdt met de daling van het aantal agrarische zelfstandigen en hun meewerkende gezinsleden (in totaal tussen 1976 en 1981 een daling van circa 10%) heeft dus de afgelopen vijf jaar een duidelijke achteruitgang plaatsgehad. Hierbij doet zich door statistische oorzaken nog enige onderschatting van de daling voor: de agrariërs die de landbouw verlaten, hebben in de regel een relatief laag inkomen. Degenen die gebleven zijn hebben dus hun reële inkomen nog iets sterker zien dalen dan het verloop van het gemiddelde suggereert. Ter vergelijking kan worden vermeld dat tussen 1976 en 1981 het reële nationaal inkomen per hoofd van de bevolking nauwelijks is gedaald.

Concluderend kan worden gesteld dat het inkomen van de Nederlandse land- en tuinbouw in zijn geheel in 1981 flink is verbeterd. Deze stijging moet evenwel worden gezien in het licht van de sterke verslechtering die de afgelopen jaren heeft plaatsgehad. Bovendien is het onzeker of het herstelproces zich in de nabije toekomst zal voortzetten.